

Овсієнко А. С.

ДВНЗ «Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет імені Григорія Сковороди»

МЕТАФОРИЧНІ УТВОРЕННЯ В ЕКОНОМІЧНІЙ ТЕМАТИЦІ (НА ПРИКЛАДІ МОВИ ЗАСОБІВ МАСОВОЇ ІНФОРМАЦІЇ)

У статті розглядаються метафоричні утворення в економічній галузі у сучасних публіцистичних текстах.

Для вивчення економічних метафор у мові української періодики початку ХХІ ст. використано як основні метод спостереження та описовий метод.

Наше повсякденне життя наскрізь пронизане метафорою, і не тільки в мові, а й у думці та діях. Метафорі у вітчизняному мовознавстві відведено значене місце, неодноразово вказувалося на те, що метафора є потужним засобом вербалізації спеціальних понять, а також вираження ставлення і оцінок описуваних явищ.

У мові засобів масової інформації, спостерігаючи за динамікою курсу гривні, кожен українець переживає двоякі емоції. З одного боку, всі розуміють, що країна фактично перебуває у стані війни, економіка – у стагнації, золотовалютні запаси спустошені, і падіння гривні є об'єктивним і логічним, зважаючи на це журналісти підсилюють публіцистичний текст економічною метафорою.

У роботі висвітлено метафоричні утворення в мові газетної періодики пов'язані з втратою грошей, відстежено тенденцію до використання метафоричних понять, які пов'язанні зі зміною курсу валюти, зростанням заробітної плати, зменшенням ціни на експортовану продукцію та ін.

Автори газетних текстів активно використовують метафоричні поняття в поєднанні їх з кредитною діяльністю банків, яка полягає в проведенні комплексу дій, що пов'язані із наданням та погашенням банківських позичок. Виявлено, що у газетних матеріалах з'явилося багато лексичних утворень, які пов'язані з призначенням житлової субсидії, бо більшість громадян претендують на соціальні виплати.

Розглянуто лексику української газетної періодики та виявлено метафоризацію тематики тарифів, послуг та податків. Ринок фінансових послуг є одним з механізмів забезпечення конкурентоспроможності економіки країни, оскільки він дозволяє спрямувати інвестиційні потоки у найбільш привабливі сегменти економіки і тим самим сприяти економічному зростанню.

На основі газетних статей простежено реалізацію концептуальної метафори в економічному дискурсі як когнітивного механізму для пояснення абстрактних економічних понять.

Ключові слова: метафора, мова засобів масової інформації, втрата грошей, обезцінення гривні, грошова одиниця, кредитування, субсидювання, тарифи, послуги, податки.

Постановка проблеми. Функціонування української економічної метафори тісно пов'язані з розвитком соціальних понять, основну частину яких складають лексичні одиниці, які є результатом вторинної номінації, у необхідності пояснення регулярного використання, термінів-метафор при розумінні й уявленні економіки взагалі та процесів, які в ній відбуваються.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Метафора була об'єктом дослідження багатьох українських мовознавців, зокрема В. Вовк, С. Єрмоленко, М. Лабашука, О. Потєбні, А. Тараненка та ін. Економічні метафори політичного дискурсу наводять приклади: Р. Керімов і Л. Федяніна.

Постановка завдання. Дослідження метафори в економічній тематиці мови засобів масової інформації.

Виклад основного матеріалу.

Гроші – це одне з найважливіших економічних явищ у житті людини. Вони уособлюють здоров'я, силу, славу, щедрість та красу, а їх нестача може стати причиною хворобливості, слабкості, жорстокості. Гроші дають ілюзорне відчуття сили і влади. Вони ніби матеріалізують почуття та енергію, якими люди обмінюються між собою. Гроші відіграють досить важливу роль у економічному і соціальному розвитку суспільства. Вони в центрі уваги усіх верств населення і, зокрема, науковців [5].

Із тих часів, коли гроші були введені як міра при економічному обміні, вони стали здобувати всю велику значимість для всіх сторін життя індивіда, в той же час самі все більше перетворюючись на абстракцію, метафору і досить часто використовуються журналістами. Дієслова економічної сфери в переносних значеннях утворюють багатозначність типового характеру [2, с.122], коли їхні неосновні значення є не абсолютно тотожними, але схожими. У мові засобів масової інформації натрапляємо на такі метафоричні утворення: *вдарити по економіці, згоріли гроші, згоріли вклади, історичний горизонт, ринок обвалу* напр.: «*Вважаю, що такі втрати робочого часу на кожного працівника серйозно вдарить по економіці країни*» («Експрес online», 09.02.2019); «*Потім проводжають літніх людей додому та розповідають ту ж казку: пам'ятаєте, як у 90-х «згоріли всі гроші», ось і скоро так буде, потрібно міняти*» («Газета-Маяк», 02.03.2017); «*Згоріли радянські банківські вклади, пізніше люди не отримавши відсотків за депозитами через коливання курсу валют*» («По-українськи», 05.11.2019); «*Після збитків для банківської системи 2014-17 років, фінансовий результат банків за 2018 рік в 21,7 млрд. грн. є найбільшим та історичному горизонті*» («Вечірній Київ», 15.02.2019); «*Фондові ринки потрохи відновлюються після вчорашнього обвалу*» («Експрес online», 12.10.2018); «*Це одна погана новина – зростання споживчих цін активніше з'їдуть наші доходи*» («Експрес online», 02.11.2018).

Зазвичай такі сполуки позначають у мові сучасних українських засобів масової інформації негативні процеси з грошми, здебільшого йдеться про втрату грошей як установами, організаціями, так і громадянами.

Близькою до попередньої групи є група сполук, що передають обезцінення української гривні. Інфляційні процеси призводять до відчутних негативних наслідків у багатьох сферах суспільного життя, насамперед у соціальній та економічній.

Особливо відчутний її вплив на сферу виробництва, торгівлю, грошово-кредитну систему, державні фінанси, валютну систему, платіжний баланс держави. Наприклад, *зелений подешевшав, Нацбанк виходить* та ін., пор.: «*Втім, з минулого четверга, 6 б грудня, «зелений» подешевшав на 16 копійок*» («Сьогодні» 12.12.2018р); «*Нацбанк планує також виходити на міжбанк із купівлею валюти для поповнення ЗВР*» («Експрес online», 02.11.2018).

Інфляція породжує невпевненість підприємців і працівників у перспективі свого економічного

розвитку. Це призводить до загострення соціальних суперечностей і посилення політичної нестабільності у суспільстві. У мові засобів масової інформації такі метафоричні утворення передають пейоративну оцінку в різних тематиках публікацій.

Після виборів у квітні 2019, головна інтрига в мові засобів масової інформації полягала в тому, чи буде українська національна валюта зростати до долара. Щоразу, як тільки курс гривні починав помітно падати, Національний банк України намагався пояснити причини цього явища. Головним у здешевленні гривні згаданий банк називав затримку з отриманням траншу Міжнародного валютного фонду. Мова українських засобів масової інформації в цей період переповнена метафорами, напр: *на курс давила паніка, гривня пішла на вихідні, долар впав, вартість зеленого, гривня ослабла, упав курс, стрибає в ціні, долар опустився, сезони гойдалки, пенсіонерів гальмують, дав прогноз, міграційний настрої, зростання зарплат, зарплата має зрости, обсяг експорту та імпорту може вирости, цифрові гроші, впали ціни, блакитне паливо, газова лихоманка, протікання хвороби, прийде одужання, система обвалиться, пор.:* «*До цього американська валюта дорожчала протягом тижня – на курс давила паніка навколо введення в Україні воєнного стану*» («Сьогодні», 04.12.2018); «*Гривня пішла на довгі вихідні, зміцнівши ще на кілька копійок*» («Експрес online», 12.201.2018); «*Експерти при цьому не прогнозують, що найблищим часом долар може впасти нижче 28 гривень*» («Сьогодні», 04.12.2018); «*Стало відомо офіційна вартість «зеленого» на 16 січня; за тиждень гривня ослабла на 46 копійок*» («Сьогодні», 15.01.2018); «*Щоправда, до виборів не дадуть упасти курсу й нижче 28,5 гривні*» («По-українськи», 14.02.2019); «*Вона стрибає в ціні, як та солярка чи долар*» («По-українськи», 05.10.2018); *Вочевидь, якби він цього не зробив, то долар опустився би ще нижче. «Зелений» у купівлі/продажу втратив дві копійки...»* («Експрес online», 12.10.2018); А також регулятор пояснює, що девальваційний тиск на курс гривні обумовлений сезонними факторами, пор.: «*Попри всі сезонні гойдалки – гривня залишається стабільною*» («По-українськи», 12.02.2019); «*Тобто збільшення кількості нових пенсіонерів максимально гальмують*» («По-українськи», 22.02.2019); «*МВФ дав прогноз курсу гривні на два роки*» (заголовок) («Голос України», 12.10.2018); «*Регулятор вважає, що міграційний настрої україн-*

ців ослабнуть, а разом з ним і **зростання зарплат** в Україні» («Дзеркало тижня», 08.02.2019); «Середня зарплата має зрости до 16 тисяч гривень» (заголовок) («По-українськи», 01.09.2018); «Зокрема, за його словами, після завершення синхронізації з ENTSOE, запланованого в 2022 р., **обсяг експорту та імпорту електроенергії між Україною та ЄС може вирости з 4-5 до 18 ГВт. год щорічно**» («Сьогодні», 02.10.2018); «Рада з фінансової стабільності (FSB), яка координує фінансове регулювання для країни, що входять в G20, опублікувала черговий звіт, присвячений перспективам розвитку **«цифрових грошей»**» («Експрес online», 12.10.2018); «Через це **впали закупівельні ціни**» («По-українськи», 28.09.2018); «Навіть якщо використовувати український газ для внутрішніх потреб країни, це не буде дешево, оскільки видобуток **«блакитного палива»** вимагає значних інвестицій, стверджує експерт з енергетики Стратегічної групи...» («Сьогодні», 05.02.2019); «Якщо це так, що і при низьких цінах на газ для населення був прибуток прибутковим і перспективним, чому ми не спостерігали за **«газовою лихоманкою»?**» («Сьогодні», 05.02.2019); «Так, спершу це буде некомфортно, лікування може бути навіть гірше, ніж **протікання хвороби**, але врешті решт **прийде одужання**. Інколи нам вся система енергопостачання **обвалиться**», – підкреслив Карел Хірман» («Сьогодні», 05.02.2019).

Після окупації Донбасу більшість шахт із антрацитовим вугіллям, на якому працює більшість ТЕС, опинилася на непідконтрольній території, відповідно вартість на паливо постійно змінюється. Це журналісти описують у засобах масової інформації, напр.: **штовхати ціни, вартість «чорного золота», чорне золото, запаси впали**, пор.: «**Це штовхає ціни вгору. Вартість «чорного золота»** марки Brent зросла на 0,34% (\$80,62), марки WTI – на 0,72 (\$ 71,51)» («Експрес online», 12.10.2018); «**Чорне золото** також дорожчає після різкого **обвалу напередодні**» («Експрес online», 12.10.2018); «**Запаси «зимового» газу в Україні впали нижче психологічної позначки**» (заголовок) («Сьогодні», 25.02.2019).

Одночасно з першими транзакціями Bitcoin (Біткоїн) – «першою децентралізованою цифровою валютою» [4, с.33], в лексикон економістів і науковців увійшло поняття криптовалюти. Актуальною ця тематика стала і в текстах сучасних українських засобів масової інформації. Сьогодні національні законодавства майже усіх країн демонструють вакуум у сфері оподаткування операцій з криптовалютами, напр.: **біткоїн впав,**

зросли у ціні, криптовалюти додали, пор.: «**Кілька місяців на криптовалютному ринку спостерігається спад – курс біткоїна впав** нижче 6500 доларів» («Сьогодні», 01.10.2018); «**Криптовалюти впевнено дорожчають, акції Tesla також зросли у ціні**» («Експрес online», 15.10.2018); **Криптовалюти також додали в ціні Bitcoin** підвищився на 0,14 % («Експрес online», 12.10.2018).

Кредитна діяльність банків є головним елементом економічного середовища, впливає на забезпечення незалежності держави та реалізацію національних інтересів. Важливу роль у стимулюванні відтворювальних процесів в економіці відіграє банківський кредит як основне джерело забезпечення грошовими ресурсами поточної та інвестиційної діяльності суб'єктів, тому газетні тексти все частіше рясніють метафорою в кредитній тематиці, напр.: **уряд прикривається, фінансові гавані, кредитна лінія, інвестиційні гіганти**, пор.: «**Уряд прикривається Міжнародними валютним фондом, а всіх, хто проти, називають популістами**» (По-українськи), 26.10.2018); «**Як наслідок – іде відтік інвестицій з країн, що розвиваються, бо інвестори шукають більш стабільні та надійні фінансові гавані (США, ЄС) незважаючи на те, що там прибутковість менша**» («Експрес online», 19.10.2018); «**Європейський інвестиційний банк схвалив виділення кредитної лінії в 50 мільйонів євро, щоб допомогти «Укрзалізниці» і «Укравтодору» ліквідувати вузькі місця в європейських транспортних мережах**» («Експрес online», 29.08.2018); **Вочевидь, високу прибутковість покажуть й інші інвестиційні гіганти (Wells Fargo, Citigroup і PNC Financial) на фоні зростання процентних ставок** («Експрес online», 12.10.2018).

Протягом останніх років українські банківські установи не справилися із завданням забезпечення ресурсами економіку країни. Банки не змогли швидко адаптуватися до фінансового-економічних шоків та незмінної нестабільності у політичній сфері. Це в свою чергу стало причиною збільшення рівня кредитного ризику, як наслідок – збільшення обсягів резервування та зменшення інвестиційних можливостей.

До всіх численних «реформ» останнього часу додається «монетизація субсидій». Політики презентують це як неабияке досягнення, крок уперед, мало чи не прогрес. У мові газет додалося метафоричних утворень цієї тематики, напр.: «**живі гроші, теплі кредити, субсидії уріжуть, модель монетаризації**, пор.: «**Вже в березні їм надійдуть «живі» гроші для оплати рахунків за**

лютий» («Вечірній Київ», 14.02.2019); «2,3 млрд. грн. склала з початку дії програми в 2014 р. і до сьогодні сума держкомпенсації по **«теплих кредитах»**» («Сьогодні», 28.11.2018); «Але з використанням коштів субсидії, які надійшли їм **«живими грошима»**» («Вечірній Київ», 14.02.2019); «**Субсидії урізнуть** одержувачів перевіряють тричі, а незаконно отриману допомогу доведеться повернути: влада готує новий законопроект» («Сьогодні», 24.02.2019); *Уже в березні цього року стартує ще одна модель монетаризації субсидій – «живі» гроші для розрахунків за комунальні послуги виплачуватимуть безпосередньо одержувачам субсидій* («Голос України», 08.02.2019); «Українці будуть отримувати від уряду **«живі» гроші** для оплати комунальних послуг» («Вісник Переяславицини», 08.11.2018).

Частою темою на сторінках українських видань залишається тема тарифів. Тариф – система ставок оплати за виробничі і невиробничі послуги, які надаються населенню, компаніям, організаціям, фірмам і установам. До категорії тарифів відносять також системи ставок оплати праці. Причинами підвищення тарифів є значне зростання цін і тарифів на енергоносії, зростання витрат на сировину та матеріали, проведення ремонтних робіт, зміна рівня мінімальної заробітної плати та інших складових витрат. У темі підвищення тарифів відзначаємо утворення метафор, напр.: *виплати «з'їли», залізний кінь, голова асоціації, ринок чорного золота, ціна стартує, ціни чорного ринку, розірвана співпраця, відігравати роль «доктора», платіжка погладила, пор.: «Підвищені виплати «з'їли» високі комунальні тарифи на інфляцію»* («По-українськи», 21.09.2018); *«Отже, сьогодні останній день, коли можна відносно дешево оформити придбані в іноземців ненові транспортні засоби і стати легальним власником залізного коня»* («Голос України», 22.02.2019); *«Голова Асоціації перевізників пояснив, чому проїзд у Львові має коштувати 6 грн 50 коп»* (заголовок) («Львівська газета», 12.10.2018); *Інвестори чекають, як ОПЕК оцінить вплив нової угоди на ринку чорного золота»* («Сьогодні», 15.01.2018); *«Ціна квитка на нього стартує від 380 фунтів стерлінгів»* («Експрес online», 13.10.2018); *«За попередніми оцінками вартість вилученого каменю за цінами «чорного ринку» становить приблизно мільйон доларів США»* («Експрес online», 01.10.2018); *«Якщо не вирішити питання щодо ціни на газ, може бути розірвана співпраця з Міжнародним валютним фондом»* («По-українськи», 25.10.2018); *Україні не уник-*

нути підвищення тарифів на газ, і МВФ в цьому відіграє не ключову роль, а лише функцію «доктора» («Сьогодні», 05.02.2019); *«В іншому ж разі, при збільшенні ціни до 11 тис. грн. за тис. куб. м. яка вимагав Фонд платіжка родини на Київщині «погладила» б відразу 1000-1500 грн.»* («Вісник Переяславицини», 03.11.2018).

Не оминають журналісти поняття «зеленого тарифу». В Україні ж «зелений тариф» почав діяти з 2009 року. На той час він уже діяв в 62 країнах, зелений тариф – тариф, за яким оптовий ринок електричної енергії України зобов'язаний закуповувати електричну енергію, вироблену на об'єктах електроенергетики з альтернативних джерел енергії, у тому числі на введених в експлуатацію пускових комплексах [1]. Зелений тариф – це чудовий взаємовигідний механізм, за яким держава отримує екологічно чисту енергію, а її виробники – непоганий прибуток, оскільки держава купує енергію дорожче, аніж продає її кінцевим споживачам, напр.: *зелений тариф, «зелений» аукціон, зелена електроенергія, пор: Комітет також ухвалив рішення про зниження зелених тарифів з електростанції на 25 % для вітрових станцій на 10 %, щоб зменшити витрати споживачів на покупку електроенергії»* («Сьогодні», 04.12.2018); *Даним законопроектом передбачено впровадження «зелених» аукціонів з 1 січня 2020 року (після запуску нового ринку електроенергії), а пілотні аукціони відбудуться вже 2019 року»* («Сьогодні», 04.12.2018); *«Як зазначили депутати, впровадження аукціонів дозволять знизити ціни на зелену електроенергію завдяки запуску механізму конкуренції»* («Сьогодні», 04.12.2018).

На позначення економічних процесів уживають слова з переносними значеннями. Здебільшого це назви негативних процесів: зменшення обсягу виплат громадянам, втрата купівельної спроможності населення тощо [3, с.89]. Українські журналісти активно послуговуються дієсловами, які позначають послуги, напр.: *піднімати ціни, «зелені» послуги, нестримні послуги, пор: «Незважаючи на те, що уряд Юлії Тимошенко обіцяв не піднімати ціни на «комуналку», вони таки зростуть»* («Україна молода», 16.04.2008); *«Символом останніх днів роботи вищого законодавчого органу влади були «нестримні послуги» регіоналів у будь-який спосіб не дати Раді працювати»* («Народна», 18.07.2009); *«За інформацією Держенергоефективності, на 1 жовтня 2019 року в Україні налічується 1925 МВт «зелених» потужностей – з них – 57 % припадає*

на сонячні електростанції, 27 вітрові станції» («Сьогодні», 04.12.2018).

У сучасних реаліях не порушувати податкове законодавство досить складно. Як і щодо будь-яких порушень, за податкові огріхи передбачено відповідальність, яку необхідно знати. Податкова система України характеризується нестабільністю, фіскальною спрямованістю з обмеженою та слабко розвиненою регулюючою функцією. Тема податків широко використовується авторами українських публікацій, напр.: працівникам «показатися», платників податку розбити, податкові гавані, пор.: «Деяким найма-ним працівникам потрібно «показатися» ДФС» («Сьогодні», 18.02.2019); «Платників прибуткового податку, що подають річні декларації, можна розбити умовно на два види: тих, хто зобов'язаний подати річну декларацію, і тих, хто має право на таке подання, але робити цього не зобов'язаний» («Сьогодні», 18.02.2019); «Крім того, світ достатньо став боротися із податковими гаванями, офшорами, що примушує бізнес платити більше податків «по-білому» («Експрес online», 19.10.2018).

Висновки і пропозиції.

Отже, найширше серед метафоричних термінів у мові української преси представленні

сполуки на позначення втрати грошей, зокрема понять згоріли гроші, згоріли вклади, ринки обвалу та ін.

Пейоративну оцінку в українській публіцистиці передають інфляційні процеси, які представленні обезціненням як української гривні, так і американським долларом.

У мові газетної періодики, як і в інших сферах, спостерігаємо тенденцію до дедалі ширшого вживання досить нових термінів пов'язаних з криптовалютою, що виявляється зі зміною вартості на Bitcoin.

Метафоричні утворення пов'язані з кредитуванням широко представленні в газетних матеріалах. Серед них такі як: фінансові гавані, кредитні лінії, інвестиційні гіганти та ін.

Деякі економічні терміни розширили свою сферу вживання за рахунок активності використання субсидій суспільством. У мові української періодики простежуємо використання метафоричних утворень пов'язаних з тарифами, послугами та податками.

У лексиконі сучасної української преси спостерігаємо уживання метафори, яка поєднується з економічними поняттями, це сприяє приверненню уваги читача та слугує засобом вираження переважно негативної оцінки.

Список літератури:

1. Зелений тариф – все і навіть більше. Режим доступу. URL:<http://goingsolar.com.ua/zeleniy-tarif-vse-navt-blsh/> (дата звернення: 04.12.2019).
2. Лексико-символічні групи русских глаголов. – Иркутск: Изд-во Иркутск ун-та, 1989. – 180 с.
3. Навальна М. І. Лексика української газетної періодики початку ХХІ ст.: джерела поповнення та стилістичне використання: монографія. – Переяслав-Хмельницький: «Видавництво КСВ» – 2018. – 350с.
4. Петрук О. М., Новак О. С. Сутність криптовалюти як методологічна передумова її облікового відображення. Вісник ЖДТУ. 2017. № 4 (82). С. 48-55.
5. Скоков Б. Г., Крайвська І. А.. Гроші і кредит. Режим доступу URL: http://eprints.kname.edu.ua/10792/1/%D0%9B%D0%B5%D0%BA%D1%86%D0%B8%D0%B8_%D0%93%D1%80%D0%BE%D1%88i_%D1%82%D0%B0_%D0%BA%D1%80%D0%B5%D0%B4%D0%B8%D1%82.pdf (дата звернення: 02.12.2019)

Ovsiienko A. S. METAPHORICAL FORMATIONS IN ECONOMIC THEMATIC (ON THE EXAMPLE OF THE MASS MEDIA LANGUAGE)

The article deals with metaphorical formations in the economic sphere in modern publicist texts.

To study economic metaphors in the language of Ukrainian periodicals of the beginning of the XXI century, as the primary were used method of observation and description.

Our daily lives are permeated with metaphor, not only in language but also in thought and action. The metaphor in national linguistics has been given a significant place, it has repeatedly pointed out that metaphor is a powerful means of verbalization of special concepts, as well as the expression of attitudes and evaluations of the described phenomena.

In the language of mass media, watching the dynamics of the hryvnia exchange rate, each Ukrainian experiences double emotions. On the one hand, everyone understands that the country is actually in a war, the economy is stagnant, gold and foreign exchange reserves are devastated, and the fall of the hryvnia is objective and logical, regarding this journalists reinforce the journalistic text with an economic metaphor.

The article deals with metaphorical formations in the language of newspaper periodicals related to the loss of money, traces the tendency of using metaphorical concepts, which are related to changes in the currency exchange rate, wage growth, decrease in the price of exported products, etc.

Authors of newspaper texts actively use metaphorical concepts in combination with credit activity of banks, which consists in carrying out a complex of actions related to granting and repayment of bank loans. It is revealed that many lexical entities appeared in the newspaper materials, which are related to the designation of a housing subsidy, since most citizens claim for social benefits.

The vocabulary of the Ukrainian newspaper periodical is considered and metaphorization is revealed in the issues of tariffs, services and taxes. The financial services market is one of the mechanisms of ensuring the competitiveness of the economy of the country, as it allows to direct investment flows to the most attractive segments of the economy and thereby to promote economic growth.

Implementation of conceptual metaphor in economic discourse as a cognitive mechanism for explaining abstract economic concepts is deduced on the basis of newspaper articles.

Key words: *metaphor, language of mass media, money loss, inflation, currency, lending, subsidizing, tariffs, services, taxes.*